

Podplukovník Josef Š e b e s t a

Metodika práce

při

vytváření

SMÍŠENÝCH ODŘADŮ

Úloha a místo štábu divize (armády) při vytváření smíšených odřadů

Nepřítel použije jaderné údery pochopitelně s určitým cílem a snaží se rychle využít jejich výsledků. Jak ukázalo cvičení FALLEX-66, nebude žádnou zvláštností 14 i více jaderných úderů na divizi a to ve velmi krátké době.

V hromadném (skupinovém) jaderném úderu na divizi bude muset štáb armády i štáb divize (pokud není vyřazen) urychleně získat přehled o situaci u zasažených vojsk a konfrontovat ji urychleně se získanými zprávami o možném zámyslu nepřítele. Složitost situace bude v takovýchto případech navíc komplikovat vyřazení velitelských stanovišť divize, útvaru a prapru. Nebude dostatek spolehlivých zpráv o bojeschopnosti divize (útvaru).

Velitel divize nebo armády, aby se mohl rozhodnout zda pokračovat v plnění úkolu u zasaženého útvaru (svazku) v dosavadní sestavě nebo vytvořit smíšené odřady, musí urychleně posoudit:

- jak je narušeno celkové splnění úkolu divize (armády) z hlediska zasaženého svazku;
- možný zámysl nepřítele pro danou situaci a jeho časové a prostorové možnosti;

- stav velení u divize i u útvarů a schopnost uvedených štábů zabezpečit velení pro plnění dříve uloženého úkolu;
- celková bojeschopnost zasaženého útvaru (svazku) k plnění úkolu;
- možnosti druhých sledů, záloh, sousedů k převzetí úkolu za postižený svazek (útvár).

Rozhodující vliv na rozhodnutí k vytvoření smíšeného odřadu bude mít konkrétní bojový úkol armády (divize), který bude mít i podstatný vliv na všechna opatření, činnost, metodiku práce i celou organizaci smíšeného odřadu.

Velitel divize (armády) upřesní náčelníkovi štábu své rozhodnutí a vydá mu pokyny k organizaci smíšeného odřadu (odřadů).

Tyto pokyny mohou obsahovat:

- počty operačních skupin, které k vytvoření smíšených odřadů vyslat;
- předběžné úkoly jednotlivým odřadům;
- manévry posilovými prostředky k zabezpečení vytváření smíšených odřadů;
- prostory a doba soustředění smíšených odřadů;
- upřesnění míst velení v prostorech soustředění a při zasazení;
- způsob organizace ZUO;
- způsob a doba materiálně technického doplnění.

Těžiště práce bude dále spočívat na náčelníkovi operační skupiny, který se bude muset v intencích velitele iniciativně rozhodovat přímo na místě.

Počet operačních skupin k uspořádání smíšených odřadů bude pochopitelně závislý na situaci a na rozhodnutí velitele.

Možné složení operační skupiny:

- 1 důstojník oper. odd. — náčelník skupiny [může být směrový důstojník příslušného svazku (útvaru)]
- 1 — 2 důst. politického oddělení (správy)
- 1 důst. chemického oddělení
- 1 důstojník spojovacího oddělení
- 1 důstojník kádrového oddělení
- 2 důst. týlu (z toho 1 zdrav. služby)
- 1 — 2 důst. technického oddělení (technické správy)
- styční důstojníci svazku (útvaru).

Vzhledem k tomu, že operační skupina bude vytvořena z důstojníků, kteří znají situaci na frontě, těžiště přípravy může položit do krátké součinnosti, zaměřené k nejdůležitějším otázkám převzetí a k upřesnění úkolu. Současně bude třeba krátká součinnost mezi skupinami (bude-li vysláno více skupin).

Půjde zejména o tyto otázky:

- prostory, kam bojeschopné jednotky odeslat;
- místa stanovišť obou skupin.

Do odjezdu skupiny (skupin) musí jí štáb připravit:

- zakódovanou mapu s úkolem smíšeného odřadu, se situací sousedů a nepřítelů;

- hovorové a signální tabulky, volací znaky a funkční čísla;
- spojovací údaje pro spojení k nadřízenému a k podřízeným;
- zálohu map (slepených a zakódovaných);
- dopravní prostředky skupiny (nejlépe vrtulník);
- rádiové (směrové) stanice s údaji pro vlastní spojení, spojení skupiny s VS nadřízeného a ostatními operačními skupinami.

Podle situace zpřesní druhy vojsk, oper. odd., týl a technické odd. (správa) operační skupině potřebné úkoly (opatření).

Organizace a metodika práce při zřizování smíšených odřadů v průběhu bojové činnosti

Ve většině případů se vytváření smíšených odřadů bude probíhat současně s likvidací následků po jaderných úderech. Řada těchto úkolů se bude vzájemně prolínat a doplňovat.

Proto pro rychlé a organizované sladění obou těchto úkolů bude důležitá správná metodická posloupnost a sladění činnosti štábu svazku nebo armády s operační skupinou (skupinami), která bude k organizaci do určeného prostoru vyslána.

Jak jsem již uvedl, nejdůležitější úlohu zde bude hrát operační skupina. Do této skupiny by měli být vybráni svědomití, iniciativní a rozhodní důstojníci, kteří se dovedou rychle orientovat v situaci a správně a energicky rozhodovat.

Které údaje bude muset operační skupina především zjistit:

- a) celkový stav zasažení svazku (útvary);
- b) bojeschopnost jednotlivých útvarů a posilových prostředků, z toho zvláště nezasažené jednotky, které mohou být vyvedeny k plnění úkolu a nebo k likvidaci následků;
- c) které štáby zůstaly, počty a stav jejich spojovacích prostředků;
- d) stav týlových a zdravotnických prostředků a stav materiálu všeho druhu, zvláště munice a PHM;
- e) počty hlavních druhů bojové techniky (tanky, děla atd.);
- f) možné prostory vyvedení zasažených útvarů i bojeschopných jednotek i z jednotlivých útvarů.

Z uvedeného rozsahu je možné učinit závěr, že často bude nutné vyslat i více skupin.

Operační skupině bude třeba zabezpečit trvalé spojení s VS (nejlépe rádiový směr přímo z vrtulníku, nebo pomocí směrové stanice), aby mohla urychleně informovat VS o zjištěném stavu.

a) Možná metodika práce operační skupiny při vytváření smíšených odřadů po přiletu (příjezdu) do prostoru své činnosti

Na základě zjištěných skutečností bude třeba v první řadě určit velitele a štáby odřadů.

K urychlení prací skupiny bude výhodné vytvořit z operační skupiny a z určených funkcionářů odřadů tyto tři podskupiny:

1. Podskupina pro velení a plánování

- Řídící: — náčelník operační skupiny
Členové: — důstojník politického oddělení (správy)
— další důstojník podle potřeby
— velitel odřadu
— NŠ odřadu
— styčný důstojník (od vyřazeného svazku-útvary)
— důstojník spojovacího oddělení

Tato podskupina připraví rozhodnutí velitele odřadu a případně splňuje přesun a zabezpečí doručení rozkazů a nařízení vykonavatelům. V případě, že část odřadu bude zavázána do boje, bude řídit i bojovou činnost. Současně může koordinovat činnost dalších 2 podskupin.

2. Podskupina pro bojové uspořádání jednotek a pro likvidaci následků po JÚ

Tato podskupina by zabezpečovala bojové uspořádání jednotek po vyvedení z prostorů po JÚ, řídila a organizovala likvidaci následků po jaderných úderech. Současně by organizovala bojové zajištění prostoru soustředění jednotek. Podskupině by podléhalo i ZUO a řídila by jeho činnost.

Možné složení:

- Řídící: — důst. organ. oddělení (OMO)
Členové: — důst. zdrav. služby
— důst. politického oddělení (správy)
— důst. kádrového oddělení
— důst. chem. oddělení
— určení důstojníci odřadu

Podskupina by zjistila i celkové počty ztrát a počty jednotlivých postavených odřadů a prozatímne by určila velitele odřadů.

3. Podskupina pro materiální a technické zabezpečení

Tato podskupina by zabezpečovala materiální a technické doplnění a ošetření bojové techniky nově uspořádaných odřadů. Úzce by musela spolupracovat s druhou podskupinou.

Možné složení:

- Řídící: — důst. týlu (vševojsk.)
Členové: — důst. techn. oddělení
— důst. zdrav. oddělení
— určení důst. odřadu

b) **Možná metodika práce operační skupiny a velitele odřadu v údobí jejich organizace až do vydání rozkazů podřízeným jednotkám (varianta)**

Údobi	Velitel a podskupina pro plánování	Štáb podskupiny zabezp. org.	Podskupina materiálně technického zabezpečení
Po přiletu (příjezdu) oper. skupiny svazku (svazu)	Operační skupina svazku (svazu) informuje o úkolu skupiny a rozdělí potřebný počet důstojníků útvaru do 3 podskupin		
	Vyslechne úkol, velitel oznámí veliteli svazku (armády), že úkol obdržel a že jej pochopil	Ved. podskup. seznámí příslušníky s úkolem: - kam soustředit vyváděné jednotky - jak organizovat celky - způsob zpracování výkazů počtů osob a bojové techniky - organizace bojového zajištění - způsob spojení s VS - jak provádět částečnou hyg. očistu a dezaktivaci	Vedoucí podskupiny seznámí příslušníky s úkolem: - kam a kdy bude provedeno doplnění - způsob ošetření techniky - zjištění stavu zásob materiálu všeho druhu - jak provádět částeč. hyg. očistu a dezaktivaci - způsob spojení s VS - organizace boj. zajištění
Organizace odřadu a příprava rozhodnutí velitele odřadu	Seznámí se s nařiz. druhů vojsk. Velitel si ujasní úkol. Vydá nařízení pro předběžnou činnost jednotkám a pro průzkum	Pracují na úkolu stanoveného vedoucími podskupin a průběžně informují velitele odřadu o stavu. Po skončení úkolu doloží vedoucí podskupin veliteli odřadu souhrnně celkový stav bojeschopnosti a mater. tech. zabezpečení (včetně výkazu počtu osob a bojové techniky)	
	Přijímá hlášení od ved. podskupin a připravuje rozhodnutí. Vyhlásí časový plán plnění úkolu. Vydá pokyny pro organizaci spojení, kódování map, připraví návrh na rozdělení posil, prostředků, splňuje přesun	Řídí činnost ZUO	
Vyhášení rozhodnutí vel. a řešení základních otázek součinnosti	Velitel vyhlásí rozhodnutí a vyřeší základní otázky součinnosti	Pracují podle funkčních zařazení	
	Hlásí veliteli svazku (oper. sk.) celkovou připravenost odřadu k plnění úkolu Zpracují oleáty s rozhodnutím a celkový výkaz počtů osob a tech. a předají ved. oper. skupiny		
Doručení rozhodnutí jednotkám a kontrola realizace rozhodnutí	NŠ seznámí podřízené s přesunem a navrhne způsob kontroly u jednotek. Zkontroluje přípravu kontrol. skupiny a zabezpečí jejich odjezd	Pracují podle funkčního zařazení	
	Po hlášení proniknutí rozhodnutí k jednotkám hlásí velitel připravenost odřadu k plnění úkolu		

Poznámka. V případě, že bude část jednotek v boji, pověří velitel odřadu velením zástupce, který mu průběžně hlásí situaci odřadu.

V této variantě metodiky jsem se zaměřil hlavně na možnou činnost v průběhu útočné činnosti. Proto by nebylo správné ji plně aplikovat např. na obranný boj. Zde budou podle mého názoru vytvářeny menší smíšené odřady většinou s cílem, rychle přehradit některé důležitější směry pronikajícímu nepříteli. Rychlé uspořádání odřadů a jejich rychlé zasazení do boje bude zde rozhodující. Zde by tedy stačilo vytvořit 2 podskupiny. 1. podskupina by plnila i úkoly 2. skupiny uvedené metodiky.

Z á v ě r

Novou a přitom značně složitou otázkou pro štáby bude vytváření smíšených odřadů.

Od štábů všech stupňů to v současné době vyžaduje

- a) teoreticky si otázky smíšených odřadů ujasnit;
- b) doplnit si metodiku práce o uvedenou problematiku;
- c) připravit si do pomůcek štábu (ve 2—3 exemplářích) pomůcky pro operační skupiny, zvláště:
 - metodiku práce operační skupiny při vytváření smíšených odřadů;
 - hovorové a signální tabulky;
 - spojovací údaje;
 - soulepy zakódovaných map zájmového prostoru;
- d) při ŠN a ŠC připravit některé důstojníky k plnění úkolů v uvedené operační skupině. Zvláštní důraz při tom klást na zvládnutí problematiky při organizaci smíšených odřadů;
- e) připravit k plnění těchto úkolů teoreticky i prakticky na VŠC (válečných hrách) štáby tak, aby na plukovních a divizních taktických cvičeních mohly být tyto otázky procvičovány prakticky s vojsky;
- f) získané zkušenosti vyhodnocovat a zevšeobecňovat. Podle zkušeností upravit metodiku vlastní práce i metodiku práce operační skupiny.